

CAPITOLUL V: Fișe măsuri

FIȘA MĂSURII M1

Denumirea măsurii: „Formare profesională, informare și difuzare de cunoștințe”

CODUL Măsurii: M1

Măsura / DI: M1 / 1C

Tipul măsurii: INVESTIȚII
 SERVICII
 SPRIJIN FORFETAR

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

1.1. Scurtă justificare și corelare cu analiza SWOT

Ca urmare a activităților de consultare realizate între toți partenerii din teritoriu, pe baza analizei diagnostic și a analizei SWOT au fost identificate o serie de nevoi de formare profesională în domeniul agricol. Astfel, la nivelul teritoriului **Grupului de Acțiune Locală VALEA CLĂNIȚEI** o mare parte din populația activă este ocupată în agricultură, în cadrul exploatațiilor de dimensiuni mici și mijlocii.

În ceea ce privește nivelul de instruire al șefilor de exploatații agricole de la nivelul teritoriului, analiza întreprinsă a relevat faptul că, doar **0,34%** dintre aceștia dețin **pregătire agricolă completă**, **2,81%** având un nivel de **pregătire de bază**, iar diferența de **96,85%** se bazează numai pe **experiența practică agricolă**.

Evoluția și specializarea în agricultură necesită un nivel corespunzător de instruire, inclusiv prin dobândirea de cunoștințe cu privire la noile tehnologii existente, în vederea alinierii la cerințele comunitare în domeniu.

Astfel, se impune crearea unei capacități mai mari de acces și schimb de cunoștințe și informații, inclusiv prin difuzarea bunelor practici de producție agricolă. Transferul de cunoștințe și acțiunile de informare trebuie să se facă sub forma atelierelor de lucru, a îndrumării profesionale, a activităților demonstrative, a acțiunilor de informare, astfel încât, cunoștințele și informațiile dobândite să permită fermierilor să-și sporească în special competitivitatea și să utilizeze mai eficient resursele, dar și să îmbunătățească performanțele de mediu, contribuind totodată la durabilitatea economiei teritoriului.

În vederea creării premiselor dezvoltării durabile a teritoriului **VALEA CLĂNIȚEI** se impune plasarea accentului pe sprijinirea producătorilor agricoli, prin *transferul de cunoștințe și inovarea în agricultură*.

Prin transferul de cunoștințe și acțiunile de informare, fermierii, vor reuși să-și îmbunătățească performanța generală a exploatației.

Totodată, contribuția măsurii se va reflecta într-o mai bună evaluare a performanțelor exploatației agricole de către beneficiari și la identificarea îmbunătățirilor necesare în materie de gestionare, bune condiții agricole și de mediu, practici agricole benefice pentru climă și mediu, etc.

1.2. Obiectiv(e) de dezvoltare rurală M1: a). *favorizarea competitivității agriculturii*; c). *obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă*.

1.3. Obiectiv(e) specific(e) al(e) măsurii M1: *Gestionarea durabilă și eficientă a terenurilor și asigurarea măsurilor adecvate de protecție a mediului, prin aplicarea de tehnologii și practici actuale, și prin dobândirea cunoștințelor de bună practică în producția agricolă; Consolidarea și dezvoltarea fermelor prin aplicarea de tehnici și tehnologii agricole inovative; Creșterea calității producției agricole; Utilizarea eficientă a resurselor.*

1.4. Măsura contribuie la prioritatea/prioritățile prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013: P1 „Încurajarea transferului de cunoștințe și a inovării în agricultură, silvicultură și în zonele rurale.”

1.5. Măsura corespunde obiectivelor art.14 din Reg. (UE) nr. 1305/2013

1.6. Măsura contribuie la Domeniul de intervenție 1C) *Încurajarea învățării pe tot parcursul vieții și a formării profesionale în sectoarele agricol și forestier.*

1.7. Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013: *mediu, clima și inovare*, în conformitate cu art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013.

1.8. Complementaritatea cu alte măsuri din SDL: M2.1. / 2A; M2.2 / 2B.

1.9. Sinergia cu alte măsuri din SDL:-

2. Valoarea adăugată a măsurii

Valoarea adăugată a acestei măsuri este generată, în primul rând de impactul generat (a) la nivelul teritoriului **Grupului de Acțiune Locală VALEA CLĂNIȚEI** și în al doilea rând de caracterul inovator și integrat (b) al intervenției.

(a) Măsura va contribui la diseminarea și înțelegerea practică a aplicării și respectării bunelor practici agricole și de mediu, asigurând condițiile de protejare a mediului înconjurător și utilizarea unor practici agricole moderne, inovative și prietenoase cu mediul. Totodată, dobândirea de cunoștințe noi va contribui și la elaborarea planurilor de afaceri necesare pentru accesarea fondurilor, ceea ce va determina stabilizarea tinerilor fermieri în teritoriu.

Prin intermediul măsurii vor fi sprijinite activități de îndrumare profesională, demonstrative și de informare, cu o contribuție majoră în eficientizarea managementului exploatațiilor.

În consecință, valoarea adăugată a măsurii, rezidă în răspândirea practicilor agricole moderne, inovative, benefice pentru climă și mediu ca urmare a dobândirii capacității de evaluare a performanțelor exploatațiilor agricole.

Impactul măsurii la nivelul teritoriului se va traduce în utilizarea mai eficientă a resurselor, îmbunătățirea performanțelor de mediu și dobândirea cunoștințelor de management a riscurilor la care pot fi supuse exploatațiile.

(b) Pentru a evidenția valoarea adăugată a măsurii pornim de la modul de stabilire a condițiilor de eligibilitate și selecție, care a avut la bază *specificul local* al teritoriului. După identificarea aspectelor ce conturează specificitatea locală în cadrul analizei diagnostic teritoriului, au fost propuse condiții de eligibilitate și selecție relevante și adecvate spațiului, în concordanță cu obiectivele stabilite.

Criteriile de eligibilitate/ selecție specifice teritoriului și/ sau ce releva caracterul inovator:

CS1 relevă caracterul inovator al intervenției întrucât prin accesul fermierilor la informații legate de tehnologiile inovatoare și practici noi se stimulează inovarea în domeniul agriculturii, întrucât aceștia devin mai bine pregătiți și mai înclinați să utilizeze tehnologii și practici inovatoare în domeniul lor de activitate.

CS2 aduce valoare adăugată operațiunilor propuse prin ierarhizarea proiectelor care demonstrează angrenarea de personal cu experiență în domeniile corespunzătoare tematicilor prevăzute în cadrul activităților de formare/informare. Astfel, se va asigura un nivel calitativ

ridicat al programelor de formare finanțate în cadrul SDL și o diseminarea mai rapidă a informațiilor relevante legate de domeniul agriculturii.

CS3 a fost stabilit în vederea stimulării inovării prin angrenarea în cadrul activităților de formarea unor fermieri și/sau întreprinzători locali ce vor acționa ca factori de diseminare pentru participanți prin exemplele de bună practică în domeniul utilizării de metode/echipamente/utilaje noi, moderne și inovatoare.

CS4 prezintă relevanță pentru teritoriu, întrucât din analiza diagnostic realizată a rezultat un nivel redus de adaptare a activităților agricole la schimbările climatice și la necesitățile de protecție a mediului (lipsa suprafețelor agricole certificate ecologic și a exploatațiilor agricole care au utilizat echipamente pentru producerea de energie regenerabilă). Prioritizarea transferului de cunoștințe în domeniul protecției mediului va favoriza deschiderea fermierilor la adoptarea de practici noi care să contribuie la dezvoltarea durabilă a teritoriului prin protejarea mai bună a mediului și adaptarea la schimbările climatice.

Criteriile de selecție propuse vizează asigurarea tratamentului egal al solicitanților, o bună utilizare a resurselor financiare și direcționarea măsurilor în conformitate cu prioritățile SDL în materie de dezvoltare locală.

Relevanța măsurii în cadrul SDL

Operațiunile propuse în cadrul măsurii răspund în mod integrat tuturor necesităților identificate la nivelul teritoriului **Grupului de Acțiune Locală VALEA CLĂNIȚEI**. Astfel, măsura integrează soluții eficiente la toate problemele semnalate la nivelul parteneriatului în ceea ce privește formarea și transferul de cunoștințe în domeniul agriculturii.

Prin complementaritatea intervențiilor propuse în cadrul prezentei măsuri cu operațiunile aferente altor măsuri din SDL se obține caracterul integrat al acestora în definirea răspunsurilor concertate la problemele identificate în domeniul agriculturii.

3. Trimiteri la alte acte legislative

- **R (UE) Nr. 1336/2013** de modificare a Directivelor 2004/17/CE, 2004/18/CE și 2009/81/CE ale Parlamentului European și ale Consiliului în ceea ce privește pragurile de aplicare pentru procedurile de atribuire a contractelor de achiziții;
- **Legea nr. 98/2016** privind achizițiile publice;
- **Hotărârea Guvernului nr. 395/2016** pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor referitoare la atribuirea contractului de achiziție publică/acordului-cadru din Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice;
- **Legea nr. 31/1990** privind societățile comerciale cu modificările și completările ulterioare;
- **Ordonanța de Guvern nr. 26/2000** cu privire la asociații și fundații modificările și completările ulterioare;
- **Legea nr. 1/2011** a educației naționale modificările și completările ulterioare;
- **Ordonanța de Guvern nr. 8/2013** pentru modificarea și completarea Legii nr. 571/2003 privind Codul fiscal și reglementarea unor măsuri financiar-fiscale.

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

Beneficiari direcți:

▫ **Entități publice sau private (inclusiv ONG-uri)** care activează în domeniul formării profesionale a adulților și, după caz, prestează servicii de organizare activități de informare, schimb de experiență etc., în acord cu activitățile prevăzute în fișa măsurii.

Beneficiari indirecți:

▫ Persoane din teritoriul **Grupului de Acțiune Locală VALEA CLĂNIȚEI** care desfășoară activități în domeniul agricol.

▫ Tineri fermieri.

- Fermieri, persoane fizice care activează în fermele mici.
- **Beneficiari de sprijin al măsurilor M2.1 și M2.2.**

5. Tip de sprijin

- **Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv de solicitant.**

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Acțiuni eligibile:

Organizare cursuri de formare profesională de scurtă durată și acțiuni de dobândire de competențe în domeniul agricol:

- Diversificarea activităților în exploatațile agricole, îmbunătățirea calității producției, igiena și siguranța alimentelor, crearea de condiții pentru a asigura bunăstarea animalelor și sănătatea plantelor, siguranța muncii, folosirea fertilizanților și amendamentelor în agricultură în concordanță cu standardele Uniunii Europene;
- Îmbunătățirea și încurajarea afacerilor în domeniul agricol;
- Îmbunătățirea cunoștințelor privind protecția mediului;
- Pregătire tehnică (noi tehnologii informaționale, introducerea de inovații, difuzarea rezultatelor cercetării și a gestionării durabile a resurselor naturale etc.);
- Managementul durabil al terenurilor agricole;
- Dezvoltarea unor capacități inovative în lanțul agro-alimentar;
- Însușirea cerințelor privind eco-condiționalitatea și aplicarea unor metode de producție compatibile cu întreținerea și ameliorarea peisajului, respectiv cu protecția mediului.
- Managementul general al fermei (contabilitate, marketing, cunoștințe TIC, etc.).

Acțiuni neeligibile:

- costurile legate de cursuri de formare profesională care fac parte din programul de educație sau sisteme de învățământ secundar și superior;
- costurile legate de cursuri de formare profesională finanțate prin alte programe;
- costurile cu investițiile;
- cheltuieli neeligibile generale conform Cap. 8.1 al PNDR 2014-2020.

7. Condiții de eligibilitate

Organismele care oferă servicii de transfer de cunoștințe și servicii de informare dispun de capacitățile corespunzătoare și anume, de personal calificat și de formare periodică, pentru a îndeplini cu succes această sarcină.

Beneficiarii care depun proiecte pe această măsură vor trebui să fie înființați legal și să fie autorizați să presteze activitățile propuse în proiect și prevăzute în fișa măsurii.

- **Solicitantul se încadrează în categoria de beneficiari eligibili;**
- **Solicitantul este persoană juridică, constituită în conformitate cu legislația în vigoare în România;**
- **Solicitantul are prevăzut în obiectul de activitate activități specifice domeniului;**
- **Solicitantul dovedește experiență anterioară relevantă în proiecte de formare profesională demonstrative și/sau diseminare;**
- **Solicitantul nu este în stare de faliment ori lichidare;**
- **Solicitantul și-a îndeplinit obligațiile de plată a impozitelor, taxelor și contribuțiilor de asigurări sociale către bugetul de stat;**
- **Investiția trebuie să contribuie la atingerea obiectivelor prevăzute în Strategia de Dezvoltare Locală GAL.**

8. Criterii de selecție

1. **Principiul caracterului inovator** al acțiunilor de formare/informare prin introducerea de activități care să favorizeze transferul de practici noi, accesul la tehnologii inovatoare și importanța utilizării de echipamente și utilaje moderne.
2. **Principiul experienței și/sau calificării personalului (propriu sau cooptat)** în domeniile corespunzătoare tematicilor prevăzute în cadrul activităților de formare/informare.
3. **Principiul utilizării metodelor de bună practică** prin utilizarea exemplurilor locale și/sau implicarea fermierilor și/sau întreprinzătorilor locali în promovarea bunelor practici.
4. **Principiul stimulării dezvoltării durabile** prin detalierea tematicii generale cu privire la practici ce contribuie la o mai bună protecție a mediului și adaptare la schimbările climatice.

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Sprijinul nerambursabil minim al unui proiect este de 5.000 euro și maxim 25.000 euro /proiect. **Valoarea totală a sprijinului aferent prezentei măsuri, în valoare de 16.941,02 euro, reprezintă 0,817% din valoarea totală a sprijinului acordat implementării SDL GAL „Valea Clăniței”.**

- Intensitatea sprijinului public nerambursabil este de **100%** din totalul cheltuielilor eligibile. Aplicarea intensității sprijinului în procent de 100% s-a bazat pe faptul că această măsură vizează proiecte din categoria **operațiunilor negeneratoare de venit.**

Intensitatea și valoarea sprijinului țin cont de obiectivele și prioritățile SDL și de specificul local, respectiv necesitățile de instruire în domeniul agricol identificate în teritoriu, caracterul inovator al intervenției la nivel local.

10. Indicatori de monitorizare

- Numărul total al participanților instruiți. **80**

FIȘA MĂSURII M 2.1.

Denumirea măsurii: „Performanțe economice îmbunătățite pentru fermele din teritoriu”

CODUL Măsurii: M 2.1.

Măsura / DI: M 2.1. / 2A

Tipul măsurii: INVESTIȚII
 SERVICII
 SPRIJIN FORFETAR

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

1.1. Scurtă justificare și corelare cu analiza SWOT

Terenurile agricole din teritoriul **VALEA CLĂNIȚEI** reprezintă un procent important (89,74%) din fondul funciar existent.

După cum reiese din analiza diagnostic realizată la nivelul teritoriului, exploatațiile agricole preponderente sunt reprezentate de fermele mici cu o suprafață agricolă sub 5 ha (91,12% din totalul exploatațiilor). Astfel, atât terenurile, cât și forța de muncă sunt insuficient exploatare. La nivelul teritoriului se remarcă o serie de factori care determină o productivitate scăzută, dintre care pot fi menționați: dotarea tehnică necorespunzătoare, ponderea ridicată a muncii nemecanizate, preponderența metodelor tradiționale de cultivare a pământului.

Măsura a fost stabilită ca urmare a identificării problemei majore de la nivelul teritoriului referitoare la lipsa unei infrastructuri adecvate a exploatațiilor existente.

Lipsa utilajelor agricole sau uzura fizică a celor existente, cât și accesul dificil la credite, determină ca multe exploatații agricole să fie de subzistență, și determină un nivel redus al productivității muncii. De aceea, se impune introducerea în sectorul agricol a unor tehnologii noi, moderne și în concordanță cu politicile de mediu care să contribuie la creșterea nivelului de performanță al exploatațiilor.

1.2. Obiectiv(e) de dezvoltare rurală: a) favorizarea competitivității agriculturii.

1.3. Obiectiv(e) specific(e) al(e) măsurii M 2.1.: diversificarea producției fermelor de la nivelul teritoriului în funcție de cerințele pieței; creșterea calității produselor obținute și diversificarea producției agricole; promovarea procesării produselor la nivelul fermei și comercializarea directă a acestora fără ajutorul intermediarilor; reducerea emisiilor cu efect de seră prin o mai bună gestionare a deșeurilor rezultate din activitatea de producție.

1.4. Măsura contribuie la prioritatea/prioritățile prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013: P2 „Creșterea viabilității fermelor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor.”

1.5. Măsura corespunde obiectivelor art.19 din Reg. (UE) nr. 1305/2013

1.6. Măsura contribuie la Domeniul de intervenție 2A) Îmbunătățirea performanței economice a tuturor exploatațiilor agricole și facilitarea restructurării și modernizării exploatațiilor, în special în vederea creșterii participării pe piață și a orientării spre piață, precum și a diversificării activităților agricole.

1.7. Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013: mediu, clima și inovare, în conformitate cu art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013.

1.8. Complementaritatea cu alte măsuri din SDL: M 1 / 1C.

1.9. Sinergia cu alte măsuri din SDL: M 2.2. / 2B.

2. Valoarea adăugată a măsurii

Valoarea adăugată a acestei măsuri este generată, în primul rând de **impactul generat (a)** la

nivelul teritoriului **Grupului de Acțiune Locală VALEA CLĂNIȚEI** și în al doilea rând de **caracterul inovator și integrat (b)** al intervenției.

(a) Sprijinul se va concentra pe realizarea de investiții în domeniul producției agricole, a procesării, ceea ce va avea ca efect ameliorarea performanței economice a exploatațiilor și obținerea de produse procesate cu valoare adăugată mare. În acest sens, prin intermediul măsurii se dorește răspândirea utilizării la scara cât mai largă a tehnologiilor eficiente și moderne, și a instalațiilor inovatoare.

Proiectele ce vor fi finanțate în cadrul măsurii vor aduce un plus de valoare teritoriului prin prisma orientării capacității productive a fermelor în concordanță cu potențialul resurselor naturale existente cât și prin promovarea producției, cu efecte imediate în ceea ce privește creșterea productivității muncii și a gradului de ocupare a forței de muncă din teritoriu.

Valoarea adăugată a măsurii rezidă și prin prisma promovării de proiecte ce integrează atât producția cât și procesarea la nivelul fermei, ce va permite creșterea viabilității economice a exploatațiilor și generarea de venituri suplimentare fermierilor.

Măsura își dovedește relevanța în cadrul strategiei de dezvoltare locală prin capacitatea de a genera un nivel crescut al calității produselor agricole, precum și prin îmbunătățirea proceselor de producție.

(b) Pentru a evidenția valoarea adăugată a măsurii menționăm faptul că, modul de stabilire a condițiilor de eligibilitate și selecție a avut la bază *specificul local* al teritoriului. După identificarea aspectelor ce conturează specificitatea locală în cadrul analizei diagnostic a teritoriului, au fost propuse condiții de eligibilitate și selecție relevante și adecvate spațiului, în concordanță cu obiectivele stabilite.

Criteriile de selecție propuse vizează asigurarea tratamentului egal al solicitanților, o bună utilizare a resurselor financiare și direcționarea măsurilor în conformitate cu prioritățile SDL în materie de dezvoltare locală.

Relevanța măsurii în cadrul SDL

Operațiunile propuse în cadrul măsurii răspund în mod integrat tuturor necesităților identificate la nivelul teritoriului **Grupului de Acțiune Locală VALEA CLĂNIȚEI**. Astfel, măsura integrează soluții eficiente la toate problemele semnalate la nivelul parteneriatului în ceea ce privește creșterea performanțelor exploatațiilor agricole.

Prin complementaritatea intervențiilor propuse în cadrul prezentei măsuri cu operațiunile aferente altor măsuri din SDL se obține caracterul integrat al acestora în definirea răspunsurilor concertate la problemele identificate în domeniul agriculturii.

3. Trimiteri la alte acte legislative

- **Regulamentul (CE) nr. 1242/2008** de stabilire a unei tipologii comunitare pentru exploatații agricole;
- **Ordonanță de urgență nr. 44/2008** privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale cu modificările și completările ulterioare.
- **Ordin nr. 22/2011** al Ministrului Agriculturii și Dezvoltării Rurale privind reorganizarea Registrului fermelor, care devine Registrul unic de identificare, în vederea accesării măsurilor reglementate de Politica Agricolă Comună;
- **Ordonanță de urgență nr. 43/2013** privind unele măsuri pentru dezvoltarea și susținerea fermelor de familie și facilitarea accesului la finanțare al fermierilor;
- **Reg. (UE) nr. 1305/2013;**
- **Reg. (UE) nr. 1303/2013;**
- **Reg. (UE) nr. 807/2014;**
- **Reg. (UE) nr. 808/2014.**

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

Beneficiari direcți:

▫ **Entități private:** fermieri cu exploatații agricole care intră în categoria de fermă mică după definiția dată de regulamentul UE, cu excepția persoanelor fizice neautorizate).

Beneficiari indirecți:

▫ Entități publice sau private (inclusiv ONG-uri) care activează în domeniul formării profesionale a adulților și, după caz, prestează servicii de organizare activități de informare, schimb de experiență etc., beneficiari de sprijin în cadrul măsurii M1 din cadrul SDL.

▫ Populația din teritoriul GAL Valea Clăniței.

5. Tip de sprijin

Sprijinul se va acorda sub formă de **sumă forfetară** pentru implementarea planului de afaceri.

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Acțiuni eligibile:

Sprijinul se acordă pentru activitățile prevăzute în vederea îndeplinirii obiectivelor din cadrul Planului de Afaceri. Toate cheltuielile propuse prin cererea de finanțare, inclusiv capital de lucru și capitalizarea întreprinderii și activitățile relevante pentru implementarea corectă a planului prezentate în cererea de finanțare, pot fi eligibile.

Acțiuni neeligibile:

▫ În vederea modernizării/ dezvoltării exploatației nu sunt permise acțiuni care să prevadă cheltuieli cu echipamente sau utilaje second-hand;

▫ Nu pot fi finanțate atât din PNDR cât și din PNA respectiv PNS, aceleași tipuri de acțiuni;

▫ Cheltuielile neeligibile generale, conform prevederilor din Cap. 8.1 din PNDR.

7. Condiții de eligibilitate

▫ Beneficiarul să se încadreze în categoria micro-întreprinderilor și întreprinderilor mici;

▫ Beneficiarul deține o exploatație agricolă cu dimensiunea economică cuprinsă între 4.000 - 7.999 € SO (valoarea producției standard);

▫ Exploatația agricolă este înregistrată, conform prevederilor legislative naționale, situată majoritar pe teritoriul **Grupului de Acțiune Locală VALEA CLĂNIȚEI**, cu cel puțin 24 de luni înainte de solicitarea sprijinului;

▫ Beneficiarul prezintă planul de afaceri;

▫ Beneficiarul nu a beneficiat de sprijin anterior pentru operațiuni sprijinite prin această sub-măsură din PNDR 2014-2020;

▫ Exploatație agricolă nu poate primi sprijin decât o singură dată în cadrul acestei măsuri prin strategia de dezvoltare locală, în sensul că exploatația nu poate fi transferată între doi sau mai mulți fermieri, beneficiari ai sprijinului prin această sub-măsură;

▫ Implementarea planului de afaceri trebuie să înceapă în termen de cel mult nouă luni de la data deciziei de acordare a sprijinului.

- Înaintea solicitării celei de-a doua tranșă de plată, solicitantul face dovada creșterii performanțelor economice ale exploatației, prin comercializarea producției proprii în procent de minimum 5 % din valoarea primei tranșe de plată (cerința va fi verificată în momentul finalizării implementării planului de afaceri);

- În cazul în care exploatația agricolă vizează creșterea animalelor, planul de afaceri trebuie să prevadă platforme de gestionare a gunoiului de grajd sau un alt sistem de gestionare a gunoiului de grajd, conform normelor de mediu (cerința va fi verificată în momentul finalizării implementării planului de afaceri).

8. Criterii de selecție

1. Principiul calificării solicitantului în domeniul agricol.

2. Principiul potențialului agricol al zonelor (determinat în baza studiilor de specialitate).
3. Principiul încadrării solicitantului într-o formă asociativă recunoscută conform legislației naționale în vigoare (de exemplu: grup de producători, cooperativa, asociație relevantă pentru obiectul de activitate principal al fermei, etc.).
4. Principiul stimulării dezvoltării durabile prin măsuri de îmbunătățire a calității mediului înconjurător și de creștere a eficienței energetice.

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Sprijinul nerambursabil nu va depăși 15.000 euro / proiect.

Valoarea totală a sprijinului aferent prezentei măsuri, în valoare de 120.000,00 euro, reprezintă 6,455,73 % din valoarea totală a sprijinului acordat implementării SDL GAL „Valea Clăniței”

Sprijinul pentru dezvoltarea fermelor mici se va acorda sub formă de primă în două tranșe, astfel:

- 75% din cuantumul sprijinului la semnarea deciziei de finanțare;
- 25% din cuantumul sprijinului se va acorda cu condiția implementării corecte a planului de afaceri, fără a depăși trei/cinci* ani (perioada de cinci ani se aplică doar la sectorul pomicol) de la semnarea deciziei de finanțare.

Intensitatea sprijinului pentru aceasta măsura va fi de 100%.

Intensitatea și valoarea sprijinului țin cont de obiectivele și prioritățile SDL și de specificul local, respectiv necesitățile în domeniul agricol identificate în teritoriu.

10. Indicatori de monitorizare

- Numărul de exploatații agricole/beneficiari sprijiniți. - 8

FIȘA MĂSURII M 2.2.

Denumirea măsurii: „Acces facil în domeniul agricol al unor fermieri calificați și reînnoirea generațiilor”

CODUL Măsurii: M 2.2.

Măsura / DI: M 2.2. / 2B

Tipul măsurii: INVESTIȚII
 SERVICII
 SPRIJIN FORFETAR

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

1.1. Scurtă justificare și corelare cu analiza SWOT

Teritoriul *Grupului de Acțiune Locală VALEA CLĂNIȚEI* este caracterizat de un număr insuficient de tineri agricultori, aspect determinat atât de factori economici, cât și sociali, precum și de fenomenul de îmbătrânire al populației de agricultori.

Din analiza structurii de vârstă a persoanelor care au lucrat în agricultură (conform *Recensământului General Agricol 2010*) a rezultat faptul că majoritatea covârșitoare a fermierilor se încadrează în categoria de vârstă 45 - 65 ani. Această tendință de îmbătrânire a populației ocupate în sectorul primar pune în pericol continuitatea activităților agricole desfășurate la nivelul teritoriului, cu efecte asupra economiei, peisajului, culturii și tradițiilor localităților componente.

Ca urmare a activităților de animare întreprinse în teritoriu, cât și a analizei teritoriului și analizei SWOT realizate, s-a ajuns la concluzia că generația tânără de fermieri este capabilă să îndeplinească cu mai mare ușurință cerințele impuse profesiei de agricultor, dar și cerințele prevăzute în Politica Agricolă Comună în ceea ce privește securitate alimentară, igiena și bunăstarea animalelor, obținerea de produse locale de calitate superioară, conștientizarea rolului pe care îl joacă agricultura în combaterea schimbărilor de climă, crearea de locuri de muncă și creșterea economică. Tinerii fermieri sunt totodată în măsură mai mare capabili să promoveze o gamă vastă de activități și au orientare mai mare spre constituirea de asocieri locale.

Astfel, reînnoirea generației șefilor de exploatații agricole este necesară, având ca efect îmbunătățirea competitivității sectorului agricol, și a vieții sociale a comunității teritoriului.

Măsura propusă urmărește îmbunătățirea și creșterea competitivității sectorului agricol prin promovarea unor fermieri calificați și îmbunătățirea managementului exploatațiilor agricole prin reînnoirea generației șefilor acestora.

Implementarea acestei măsuri se va concretiza în creșterea veniturilor exploatațiilor tinerilor fermieri, cât și a nivelului de trai în teritoriu prin propagarea spiritului antreprenorial în rândul tinerilor sub 40 de ani, concomitent cu stabilizarea acestora în teritoriu.

Proiectele pe această măsură se încurajează creșterea numărului de tineri agricultori care încep pentru prima oară o activitate agricolă ca șefi de exploatații și încurajarea acestora de a realiza investiții în cadrul exploatațiilor/fermelor.

1.2. Obiectiv(e) de dezvoltare rurală: a) favorizarea competitivității agriculturii.

1.3. Obiectiv(e) specific(e) al(e) măsurii M 2.2.: Facilitarea accesului tinerilor la realizarea de investiții; Creșterea numărului de tineri ce desfășoară activități agricole în calitate de șefi de exploatații; Reducerea procesului de migrație a tinerilor din teritoriu; Modernizarea și re tehnologizarea proceselor agricole din teritoriu.

1.4. Măsura contribuie la prioritatea/prioritățile prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013:P2 „Creșterea viabilității fermelor și a competitivității tuturor tipurilor de

agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor.”

1.5. Măsura corespunde obiectivelor art.19 din Reg. (UE) nr. 1305/2013

1.6. Măsura contribuie la Domeniul de intervenție 2B) *Facilitarea intrării în sectorul agricol a unor fermieri calificați corespunzător și, în special, a reînnoirii generațiilor.*

1.7. Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013: *mediu, clima și inovare*, în conformitate cu art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013.

1.8. Complementaritatea cu alte măsuri din SDL: M 1 / 1C.

1.9. Sinergia cu alte măsuri din SDL: M2.1. / 2A.

2. Valoarea adăugată a măsurii

Valoarea adăugată a acestei măsuri este generată, în primul rând de **impactul generat (a)** la nivelul teritoriului **Grupului de Acțiune Locală VALEA CLĂNIȚEI** și în al doilea rând de **caracterul inovator și integrat (b)** al intervenției.

(a) Reînnoirea generației șefilor de exploatații agricole reprezintă o necesitate pentru sectorul agricol din teritoriul **VALEA CLĂNIȚEI**, având ca efect atât îmbunătățirea competitivității acestuia, cât și îmbunătățirea vieții sociale a comunităților locale. Implicarea generației tinere în procesele agricole va conduce la creșterea valorii adăugate a sectorului primar, având în vedere nivelul crescut de adaptabilitate al acestuia la noile tehnologii în continuă evoluție și la schimbările rapide de pe piață. De asemenea, tinerii fermieri sunt mai deschiși în sensul constituirii de asocieri locale pentru atingerea obiectivelor comune ale reprezentanților sectorului agricol.

Încurajarea instalării tinerilor fermieri ca manageri de exploatații agricole va facilita inovarea și tehnologizarea continuă a sectorului agro-alimentar, tinerii fermieri fiind mai deschiși să aplice tehnologii și procese noi. De asemenea, tinerii fermierii au un rol important în diseminarea de bune practici, idei și concepte noi, deoarece au acces mai facil la informații noi, inovatoare. Sprijinul acordat exploatațiilor agricole de mici dimensiuni va facilita accesul acestora pe piață, și adoptarea unor tehnici și metode noi și unor tehnologii inovatoare etc.

(b) Pentru a evidenția valoarea adăugată a măsurii menționăm faptul că, modul de stabilire a condițiilor de eligibilitate și selecție a avut la bază **specificul local** al teritoriului. După identificarea aspectelor ce conturează specificitatea locală în cadrul analizei diagnostic a teritoriului, au fost propuse condiții de eligibilitate și selecție relevante și adecvate spațiului, în concordanță cu obiectivele stabilite.

Criteriile de selecție propuse vizează asigurarea tratamentului egal al solicitanților, o bună utilizare a resurselor financiare și direcționarea măsurilor în conformitate cu prioritățile SDL în materie de dezvoltare locală.

Relevanța măsurii în cadrul SDL

Operațiunile propuse în cadrul măsurii răspund în mod integrat tuturor necesităților identificate la nivelul teritoriului **Grupului de Acțiune Locală VALEA CLĂNIȚEI**. Astfel, măsura integrează soluții eficiente la toate problemele semnalate la nivelul parteneriatului în ceea ce privește necesitatea reînnoirii generației de fermieri.

Prin complementaritatea intervențiilor propuse în cadrul prezentei măsuri cu operațiunile aferente altor măsuri din SDL se obține caracterul integrat al acestuia în definirea răspunsurilor concertate la problemele identificate în domeniul agriculturii.

3. Trimiteri la alte acte legislative

- R (UE) nr. 1307/2013 de stabilire a unor norme privind plățile directe acordate fermierilor prin scheme de sprijin în cadrul politicii agricole comune și de abrogare a R (CE) nr. 637/2008 al Consiliului și a R (CE) nr. 73/2009 al Consiliului;

- **Recomandarea 2003/361/CE din 6 mai 2003** privind definirea micro-întreprinderilor și a întreprinderilor mici și mijlocii;
- **R (CE) nr. 1242/2008** de stabilire a unei tipologii comunitare pentru exploatații agricole;
- **R (UE) nr. 1303/2013** de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime;
- **Actul Delegat (UE) nr. 480/2014** de completare a R (UE) nr. 1303/2013;
- **R (UE) nr. 215/2014** al Comisiei de completare a R (UE) nr. 1303/2013;
- **Legea nr. 346/2004** privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii cu modificările și completările ulterioare;
Ordonanță de urgență nr. 44/2008 privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale cu modificările și completările ulterioare.

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

Beneficiari direcți:

- **tânărul fermier**, așa cum este definit în art. 2 din R(UE) nr. 1305/2013*, care se instalează ca unic șef al exploatației agricole;
- **persoană juridică** cu mai mulți acționari, unde un tânăr fermier, *așa cum este definit în art. 2 din R(UE) nr. 1305/2013*, se instalează și exercită un control efectiv pe termen lung în ceea ce privește deciziile referitoare la gestionare, la beneficii și la riscurile financiare legate de exploatație și deține cel puțin 50%+1 din acțiuni.

Beneficiari indirecți:

- Entități publice sau private (inclusiv ONG-uri) care activează în domeniul formării profesionale a adulților și, după caz, prestează servicii de organizare activități de informare, schimb de experiență etc., beneficiari de sprijin în cadrul măsurii M1 din cadrul SDL.
- Populația din teritoriul GAL Valea Clăniței

5. Tip de sprijin

Sprijinul la instalare se va acorda sub formă de **sumă forfetară** pentru implementarea planului de afaceri și pentru facilitarea tânărului fermier începerea activităților agricole.

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Acțiuni eligibile:

Sprijinul se acordă pentru facilitării stabilirii tânărului fermier în baza Planului de Afaceri (PA) întocmit. Totalitatea cheltuielilor propuse prin PA, inclusiv capitalul de lucru și activitățile relevante pentru implementarea corectă a PA aprobat, pot fi eligibile, indiferent de natura acestora.

Acțiuni neeligibile:

- Nu sunt eligibile cheltuielile cu achiziționarea de utilaje și echipamente second-hand.
- Nu pot fi finanțate atât din PNDR cât și din PNA respectiv PNS, aceleași tipuri de acțiuni;
- Cheltuielile neeligibile generale, conform prevederilor din Cap. 8.1 din PNDR.

7. Condiții de eligibilitate

- Beneficiarul să se încadreze în categoria micro-întreprinderilor și întreprinderilor mici;
- Beneficiarul deține o exploatație agricolă cu dimensiunea economică cuprinsă între 8.000 și 50.000 S.O. (valoarea producție standard);
- Beneficiarul prezintă planul de afaceri;

▫ Beneficiarul deține competențe și aptitudini profesionale, îndeplinind cel puțin una dintre următoarele condiții:

- studii medii/superioare în domeniul agricol/veterinar/economie agrară;
- cunoștințe în domeniul agricol dobândite prin participarea la programe de instruire
- angajamentul de a dobândi competențele profesionale adecvate într-o perioadă de grație de maximum 33 de luni de la data adoptării deciziei individuale de acordare a ajutorului, dar nu mai mult de ultima tranșă de plată;

▫ Solicitantul se angajează să devină fermier activ în termen de maximum 18 luni de la data instalării;

▫ Înaintea solicitării celei de-a doua tranșe de plată, solicitantul face dovada creșterii performanțelor economice ale exploatației, prin comercializarea producției proprii în procent de minimum 5 % din valoarea primei tranșe de plată (cerința va fi verificată în momentul finalizării implementării planului de afaceri).

8. Criterii de selecție

1. **Principiul comasării exploatațiilor**, având în vedere numărul exploatațiilor preluate integral.

2. **Principiul potențialului agricol al zonelor** (determinat în baza studiilor de specialitate).

3. **Principiul încadrării solicitantului într-o formă asociativă** recunoscută conform legislației naționale în vigoare (de exemplu: grup de producători, cooperativa, asociație relevantă pentru obiectul de activitate principal al fermei, etc.).

4. **Principiul nivelului de calificare în domeniul agricol.**

5. **Principiul stimulării dezvoltării durabile** prin măsuri de îmbunătățire a calității mediului înconjurător și de creștere a eficienței energetice.

6. Solicitantul propune prin Planul de Afaceri crearea de locuri de muncă.

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Sprijinul public nerambursabil se acordă pentru o perioadă de **maxim trei/cinci* ani** și este de:

▫ **40.000 de euro** pentru exploatațiile între **8.000 SO și 50.000 SO**;

Valoarea totală a sprijinului aferent prezentei măsuri, în valoare de 120.000 euro, reprezintă 6,455,73% din valoarea totală a sprijinului acordat implementării SDL GAL „Valea Clăniței”

Sprijinul pentru instalarea tinerilor fermieri se va acorda sub formă de primă în două tranșe, astfel:

▫ **75%** din cuantumul sprijinului la semnarea deciziei de finanțare;

▫ **25%** din cuantumul sprijinului se va acorda cu condiția implementării corecte a planului de afaceri, fără a depăși trei/cinci* ani de la semnarea deciziei de finanțare.

În cazul neimplementării corecte a planului de afaceri, sumele plătite, vor fi recuperate proporțional cu obiectivele nerealizate. Implementarea planului de afaceri, inclusiv ultima plată, cât și verificarea finală nu vor depăși 5 ani de la decizia de acordare a sprijinului.

*Perioada de cinci ani se aplică doar pentru sectorul pomicol.

Intensitatea și valoarea sprijinului țin cont de obiectivele și prioritățile SDL și de specificul local, respectiv necesitățile în domeniul agricol identificate în teritoriu.

10. Indicatori de monitorizare

- Numărul de exploatații agricole/beneficiari sprijiniți. -3

- Numărul de locuri de muncă create. -2

- Numărul de proiecte ce prevăd măsuri de protecție a mediului. -1

FIȘA MĂSURII M 3.1.

Denumirea măsurii: „Dezvoltarea activităților non-agricole în teritoriul GAL”

CODUL Măsurii: M 3.1.

Măsura / DI: M 3.1. / 6A

Tipul măsurii: × INVESTIȚII
                          □ SERVICII
                          □ SPRIJIN FORFETAR

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

1.1. Scurtă justificare și corelare cu analiza SWOT

Analiza teritoriului a relevat o slabă dezvoltare a mediului de afaceri la nivelul **Grupului de Acțiune Locală VALEA CLĂNIȚEI**, determinată de numărul redus al întreprinderilor existente, canalizarea acestora cu preponderență către comerț și o reprezentare redusă a sectorului de servicii. Acest aspect atrage după sine o capacitate redusă a teritoriului de a asigura necesarul de locuri de muncă pentru forța de muncă existentă, ceea ce determină, conform indicatorilor analizați, o migrare a persoanelor active către centrele urbane sau către alte state membre ale Uniunii Europene.

Prin sprijinul pus la dispoziție prin intermediul prezentei sub-măsuri se urmărește rezolvarea problemelor identificate în mediul de afaceri local, prin crearea premiselor necesare favorizării multiplicării și a dezvoltării activităților non-agricole desfășurate de către agenții economici în cadrul teritoriului.

1.2. Obiectiv(e) de dezvoltare rurală: c).obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă.

1.3. Obiectiv(e) specific(e) al(e) măsurii M 3.1.:

- Creșterea numărului de întreprinderi ce desfășoară activități non-agricole;
- Diversificarea activităților non-agricole desfășurate în teritoriu;
- Stimularea inițiativelor antreprenoriale;
- Crearea de noi locuri de muncă și menținerea celor existente în localitățile din teritoriu;
- Reducerea migrației forței de muncă existente la nivelul teritoriului;
- Creșterea valorii adăugate în activități non-agricole și de turism;
- Crearea și diversificarea serviciilor pentru populația rurală prestate de către micro-întreprinderi.
- Crearea, îmbunătățirea și diversificarea infrastructurii și serviciilor turistice.

1.4. Măsura contribuie la prioritatea/prioritățile prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013: P6 „Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale.”

1.5. Măsura corespunde obiectivelor art.19 din Reg. (UE) nr. 1305/2013

1.6. Măsura contribuie la Domeniul de intervenție 6A) Facilitarea diversificării, a înființării și a dezvoltării de întreprinderi mici, precum și crearea de locuri de muncă.

1.7. Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013: mediu, clima și inovare, în conformitate cu art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013.

1.8. Complementaritatea cu alte măsuri din SDL: -

1.9. Sinergia cu alte măsuri din SDL:M3.2., M3.3., M3.4 (DI 6A

2. Valoarea adăugată a măsurii

Valoarea adăugată a acestei măsuri este generată, în primul rând de **impactul generat (a)** la

nivelul teritoriului **Grupului de Acțiune Locală VALEA CLĂNIȚEI** și în al doilea rând de **caracterul inovator (b)** al intervenției.

(a) Prin stimularea dezvoltării activităților non-agricole, măsura propusă va genera impact la nivelul teritoriului prin **creșterea veniturilor, generarea de noi locuri de muncă, diminuarea efectului de migrare a populației active din teritoriu, favorizarea creșterii gradului de calificare a forței de muncă existente la nivel local, dobândirea de noi competențe antreprenoriale de către promotorii de afaceri, lărgirea gamei de servicii oferite către populația locală** (cu un dublu efect multiplicator, atât pentru întreprinderile care oferă serviciile respective prin creșterea veniturilor, cât și pentru populație prin facilitarea accesului rapid și facil la servicii de calitate oferite la nivelul teritoriului). Acești factori vor contribui la *creșterea economică a teritoriului, la îmbunătățirea nivelului de trai din teritoriu GAL, precum și la atingerea unui echilibru teritorial, social și economic în spațiul rural pentru localitățile partenere.*

Prin modul în care au fost stabilite valorile și intensitățile sprijinului financiar, precum și unele principii de selecție, se va favoriza dezvoltarea unor domenii de activitate din sectoare cu potențial de creștere ce au un rol economic important și cu influență asupra ocupării forței de muncă. Prin sprijinirea dezvoltării unor sectoare economice cu potențial ridicat se urmărește atingerea sustenabilității Strategiei de Dezvoltare Locală la nivelul teritoriului prin încurajarea unor operațiuni ce vor avea efecte multiplicatoare și după finalizarea implementării măsurilor propuse. Astfel, pe lângă obiectivul imediat, Strategia definește și un obiectiv pe termen lung care se referă la pregătirea condițiilor pentru un standard de viață mai ridicat pentru generațiile viitoare.

(b) Pentru a evidenția **valoarea adăugată** a măsurii menționăm faptul că, modul de stabilire a condițiilor de eligibilitate și selecție a avut la bază **specificul local** al teritoriului. După identificarea aspectelor ce conturează specificitatea locală în cadrul analizei diagnostic a teritoriului, au fost propuse condiții de eligibilitate și selecție relevante și adecvate spațiului, în concordanță cu obiectivele stabilite.

Criteriile de selecție propuse vizează asigurarea tratamentului egal al solicitanților, o bună utilizare a resurselor financiare și direcționarea măsurilor în conformitate cu prioritățile SDL în materie de dezvoltare locală.

Valoarea adăugată a măsurii rezidă și în prioritizarea proiectelor ce propun investiții sau ce conțin componente în domenii ce au un puternic caracter inovator, caracterizate prin dezvoltare tehnologică (sănătate, energie și management de mediu).

Relevanța măsurii în cadrul SDL

Dezvoltarea sectorului întreprinderilor mici și mijlocii este deosebit de importantă în economia teritoriului, deoarece reprezintă principala sursă de locuri de muncă și creează o cultură a competiției bazată pe flexibilitate și competitivitate.

Operațiunile propuse în cadrul măsurii răspund în mod integrat tuturor necesităților identificate la nivelul teritoriului **Grupului de Acțiune Locală VALEA CLĂNIȚEI**. Astfel, măsura integrează soluții eficiente la toate problemele semnalate la nivelul parteneriatului în ceea ce privește mediul de afaceri.

Prin complementaritatea intervențiilor propuse în cadrul prezentei măsuri cu operațiunile aferente altor măsuri din SDL se obține caracterul integrat al acesteia în definirea răspunsurilor concertate la problemele identificate.

3. Trimiteri la alte acte legislative

- **Recomandarea 2003/361/CE din 6 mai 2003** privind definirea micro-întreprinderilor și a întreprinderilor mici și mijlocii.

- Regulamentul (UE) privind aplicarea art. 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene referitor la ajutoarele de minimis.
- **Comunicarea Comisiei nr. 2008/C155/02** cu privire la aplicarea art. 87 și 88 din Tratatul CE privind ajutoarele de stat sub formă de garanții.
- **Comunicarea Comisiei nr. 2008/C14/02** cu privire la revizuirea metodei de stabilire a ratelor de referință și de actualizare.
- Linii directoare comunitare privind ajutorul de stat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor aflate în dificultate.
- **Legii nr. 346/2004** privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii, cu modificările și completările ulterioare.
- **Ordonanță de urgență nr. 44/2008** privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale cu modificările și completările ulterioare.
- **Ordonanță de urgență nr. 142/2008** privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național.

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

Beneficiari direcți:

- Micro-întreprinderi și întreprinderi neagricole mici existente și nou-înființate din teritoriul GAL;
- Fermieri sau membrii unor gospodării agricole care își diversifică activitatea de bază agricolă prin dezvoltarea unei activități non-agricole în teritoriul GAL în cadrul întreprinderii deja existente, încadrabile în micro-întreprinderi și întreprinderi mici, cu excepția persoanelor fizice neautorizate.

Beneficiari indirecți:

- populația activă aflată în căutarea unui loc de muncă;
- întreaga populație din teritoriu care va avea acces la servicii și/sau produse locale.

5. Tip de sprijin

- **Rambursarea** costurilor eligibile suportate și plătite efectiv;
- **Plăți în avans**, cu condiția constituirii unei garanții bancare corespunzătoare procentului de 100% din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45 (4) și art. 63 ale R (UE) nr. 1305/2013.

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Acțiuni eligibile:

Investiții pentru producerea și comercializarea produselor non-agricole:

- fabricarea produselor textile, îmbrăcăminte, articole de marochinărie, articole de hârtie și carton;
- fabricarea produselor chimice, farmaceutice;
- activități de prelucrare a produselor lemnoase;
- industrie metalurgică, fabricare construcții metalice, mașini, utilaje și echipamente;
- fabricare produse electrice, electronice,
- producerea de produse electrice, electronice, și metalice, mașini, utilaje și echipamente, producția de carton etc.

Investiții pentru activități meșteșugărești:

- activități de artizanat și alte activități tradiționale non-agricole (olărit, brodat, prelucrarea manuală a fierului, lânii, lemnului, pielii etc.)

Investiții legate de furnizarea de servicii:

- servicii medicale, sociale, sanitar-veterinare;
- servicii de reparații mașini, unelte, obiecte casnice;

- servicii de consultanță, contabilitate, juridice, audit;
- activități de servicii în tehnologia informației și servicii informatice;
- servicii tehnice, administrative, etc.

Investiții pentru infrastructură în **unitățile de primire turistică de tip agro-turistic**, proiecte de activități de agrement și alimentație publică;

Investiții pentru **producția de combustibil din biomasă** (ex.: fabricare de peleți și brichete) în vederea comercializării.

Tipurile de operațiuni și cheltuieli eligibile vor fi în conformitate cu Lista codurilor CAEN eligibile pentru finanțare în cadrul Măsurii 3.1, care va constitui **Anexă** la Ghidul solicitantului.

Acțiuni neeligibile:

- Prestarea de servicii agricole;
- Procesarea și comercializarea produselor prevăzute în Anexa 1 din Tratat;
- Producția de electricitate din biomasă ca și activitate economică.
- Cheltuieli neeligibile generale, conform prevederilor din Cap. 8.1 din PNDR.

7. Condiții de eligibilitate

- Investiția trebuie să se încadreze în cel puțin unul din tipurile de sprijin prevăzute prin măsură;
- Solicitantul trebuie să își desfășoare activitatea aferentă investiției finanțate în teritoriul GAL;
- Solicitantul trebuie să demonstreze capacitatea de a asigura cofinanțarea investiției;
- Viabilitatea economică a investiției trebuie să fie demonstrată pe baza prezentării unei documentații tehnico-economice;
- Întreprinderea nu trebuie să fie în dificultate în conformitate cu Liniile directe privind ajutorul de stat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor în dificultate;
- Beneficiarul trebuie să dovedească dreptul de proprietate asupra terenului pe care urmează să realizeze investiția sau dreptul de folosință pe o perioadă de cel puțin 10 ani;
- În cazul investițiilor în agro-turism, beneficiarul/membrul gospodăriei agricole trebuie să desfășoare o activitate agricolă în momentul aplicării;
- Structurile de primire turistice rurale vor fi în conformitate cu normele de clasificare prevăzute în legislația națională în vigoare;
- Investiția va fi precedată de o evaluare a impactului preconizat asupra mediului și dacă aceasta poate avea efecte negative asupra mediului, în conformitate cu legislația în vigoare menționată în capitolul 8.1.

8. Criterii de selecție

- 1. Principiul valorificării caracterului inovator al investițiilor propuse**, prin proiecte ce vizează inovare/diversificare de produs/serviciu/proces.
- 2. Principiul creării de noi locuri de muncă**, prin proiecte ce vizează crearea de noi locuri de muncă.
- 3. Principiul stimulării dezvoltării durabile**, prin proiecte ce vizează măsuri de îmbunătățire a calității mediului înconjurător și de creștere a eficienței energetice, prin: *utilizarea surselor regenerabile de energie; re tehnologizarea și/sau înlocuirea echipamentelor cu unele mai eficiente energetic; colectarea selectivă și creșterea gradului de recuperare și reciclare a deșeurilor.*
- 4. Principiul privind egalitatea de șanse, de gen și nediscriminarea**, prin proiecte ce vizează măsuri de asigurare a egalității de șanse și tratament, prin: *angajarea de persoane din categorii defavorizate.*

5. Principiul favorizării utilizării noilor tehnologii, prin proiecte ce vizează investiții în echipamente tehnologice și echipamente IT, inclusiv software-ul aferent.

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

9.1. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Sprijinul public nerambursabil va respecta prevederile R 1407/2013 cu privire la sprijinul de minimis și nu va depăși 200.000 de euro/beneficiar pe 3 ani fiscali.

- Intensitatea sprijinului public nerambursabil este de 90% din valoarea eligibilă a investiției. Valoarea sprijinului nerambursabil este de minim 10.000 Euro/proiect și maxim ~~55.000~~29.000 Euro/proiect. În cazul transporturilor plafonul maxim al sprijinului nerambursabil este de 100.000 euro/beneficiar pe 3 ani fiscali.

Valoarea totală a sprijinului aferent prezentei măsuri, în valoare de ~~361.395,00~~478.152,60 euro, reprezintă ~~48,54~~22,82 % din valoarea totală a sprijinului acordat implementării SDL GAL „Valea Clăniței”.

10. Indicatori de monitorizare

- Numărul de locuri de muncă create.- 4
- Numărul de proiecte ce au componente inovative sau de protecție a mediului.- 1

FIȘA MĂSURII M 3.2.

Denumirea măsurii: „Servicii sociale îmbunătățite în teritoriul **Grupul de Acțiune Locală VALEA CLĂNIȚEI**”

CODUL Măsurii: M 3.2.

Măsura / DI: M 3.2. / 6B

Tipul măsurii: INVESTIȚII
 SERVICII
 SPRIJIN FORFETAR

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

1.1. Scurtă justificare și corelare cu analiza SWOT

La nivelul teritoriului, infrastructura serviciilor sociale se bazează pe furnizarea serviciilor de asistență socială primară. Însă problemele sociale ale comunității din plan teritorial sunt mult mai complexe și sunt legate în general de populație săracă, copii defavorizați social, adulți, bătrâni. În teritoriu nu există centre care să deruleze activități de prevenire a separării copilului de familie, reducerea absenteismului și a abandonului școlar precum și prevenirea delincvenței juvenile în rândul copiilor și adolescenților din comunitate, și alte activități similare.

De aceea furnizarea serviciilor pentru populația teritoriului este slab reprezentată, în primul rând datorită faptului că responsabilitatea furnizării cade doar în sarcina autorităților publice locale. Iar în cadrul autorităților contractante, personalul calificat este insuficient pentru derularea acestui tip de activități.

Tocmai de aceea, prin intermediul măsurii se dorește, dezvoltarea serviciilor sociale, capabile să ofere un cadru și o procedură de lucru eficientă.

Pentru a crește gradul de furnizare a serviciilor sociale se impune dezvoltarea și modernizarea infrastructurii sociale/educaționale a teritoriului.

Prin intermediul măsurii se dorește consolidarea infrastructurii sociale a teritoriului și creșterea numărului de locuitori care beneficiază de servicii îmbunătățite.

Dezvoltarea socială a teritoriului este indispensabil legată de îmbunătățirea infrastructurii serviciilor de bază.

1.2. Obiectiv(e) de dezvoltare rurală: c).obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă.

1.3. Obiectiv(e) specific(e) al(e) măsurii M 3.2.: îmbunătățirea accesului la serviciile sociale pentru populația din teritoriu; diminuarea gradului de sărăcie și îmbunătățirea calității vieții prin dezvoltarea sociale; realizarea incluziunii sociale.

1.4. Măsura contribuie la prioritatea/prioritățile prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013: P6 „Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale.”

1.5. Măsura corespunde obiectivelor art. 20 din Reg. (UE) nr. 1305/2013.

1.6. Măsura contribuie la Domeniul de intervenție 6B) Încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale.

1.7. Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013: mediu, climă și inovare, în conformitate cu art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013.

1.8. Complementaritatea cu alte măsuri din SDL: -

1.9. Sinergia cu alte măsuri din SDL: M3.1., M3.3., M3.4. (DI 6A, 6B)

2. Valoarea adăugată a măsurii

Valoarea adăugată a acestei măsuri este generată, în primul rând de **impactul generat (a)** la

nivelul teritoriului **Grupului de Acțiune Locală VALEA CLĂNIȚEI** și în al doilea rând de **caracterul inovator și integrat (b)** al intervenției.

(a) Sprijinul pentru această măsură vizează crearea și dezvoltarea serviciilor sociale pentru populația teritoriului.

Valoarea adăugată a măsurii este dată de oferirea condițiilor de viață adecvate, de dezvoltarea și revitalizarea economiei teritoriale prin acces la servicii sociale și educație adecvată.

(b) Pentru a evidenția valoarea adăugată a măsurii menționăm faptul că, modul de stabilire a condițiilor de eligibilitate și selecție a avut la bază **specificul local** al teritoriului. După identificarea aspectelor ce conturează specificitatea locală în cadrul analizei diagnostic a teritoriului, au fost propuse condiții de eligibilitate și selecție relevante și adecvate spațiului, în concordanță cu obiectivele stabilite.

Criteriile de selecție propuse vizează asigurarea tratamentului egal al solicitanților, o bună utilizare a resurselor financiare și direcționarea măsurilor în conformitate cu prioritățile SDL în materie de dezvoltare locală.

Relevanța măsurii în cadrul SDL

Operațiunile propuse în cadrul măsurii răspund în mod integrat tuturor necesităților identificate la nivelul teritoriului **Grupului de Acțiune Locală VALEA CLĂNIȚEI**. Astfel, măsura integrează soluții eficiente la toate problemele semnalate la nivelul parteneriatului în ceea ce privește serviciile sociale.

Prin complementaritatea intervențiilor propuse în cadrul prezentei măsuri cu operațiunile aferente altor măsuri din SDL se obține caracterul integrat al acestora în definirea răspunsurilor concertate la problemele identificate.

3. Trimiteri la alte acte legislative

- R (UE) nr. 1303/2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime;
- R (UE) nr. 480/2014 de completare a R (UE) nr. 1303/2013;
- R (UE) nr. 808/2014 de stabilire a normelor de aplicare a R (UE) Nr. 1305/2013;
- **Legea nr. 1/2011** a educației naționale, cu modificările și completările ulterioare;
- **Hotărârea Guvernului nr. 866/2008** privind aprobarea nomenclatoarelor calificărilor profesionale pentru care se asigură pregătirea din învățământul preuniversitar precum și durata de școlarizare;
- **Legea nr. 263/2007** privind înființarea, organizarea și funcționarea creșelor;
- **Legea nr. 215/2001** a administrației publice locale - republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- **Legea nr. 422/2001** privind protejarea monumentelor istorice, cu modificările și completările ulterioare;
- **Legea nr. 489/2006** privind libertatea religiei și regimul general al cultelor - republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- **Ordonanța nr. 26/2000** cu privire la asociații și fundații, cu modificările și completările ulterioare.

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

Beneficiari direcți:

- **Comunele și asociațiile acestora** conform legislației naționale în vigoare;
- **ONG-uri** definite conform legislației în vigoare.

- GAL-ul, în cazul în care nici un alt solicitant nu-și manifestă interesul și se aplică măsuri de evitare a conflictului de interese.
- Parteneriat între autoritatea publică locală (APL) și un furnizor de servicii sociale

Beneficiari indirecti:

- Populația care beneficiază de servicii îmbunătățite.

5. Tip de sprijin

- Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv;
- Plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții bancare corespunzătoare procentului de 100% din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45 (4) și art. 63 ale R (UE) nr. 1305/2013.

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Acțiuni eligibile:

- înființarea și modernizarea (inclusiv dotarea) creșelor precum și a infrastructurii de tip after-school, numai a celor din afara incintei școlilor din mediul rural, inclusiv demolarea, în cazul în care expertiza tehnică o recomandă.

- înființarea/construirea/ modernizarea și/sau dotarea infrastructurii sociale fără componentă rezidențială (centre de zi, centre "respiro", centre de consiliere psihosocială, etc.).

- acțiuni materiale și imateriale care conduc la construirea sau reconstruirea, modernizarea, reabilitarea, extinderea, dotarea centrelor sociale/infrastructuri sociale, pentru servicii sociale prevăzute în HG 867/2015 pentru aprobarea Nomenclatorului serviciilor sociale, precum și a regulamentelor-cadru de organizare și funcționare a serviciilor sociale, cu excepția serviciilor sociale cu cazare pe timp nedeterminat (infrastructurii de tip rezidențial);

- achiziția microbuzelor în cazul proiectelor sociale este eligibilă corelat cu activitățile propuse.

Acțiuni neeligibile:

□ Contribuția în natură;

□ Costuri privind închirierea de mașini, utilaje, instalații și echipamente;

□ Costuri operaționale inclusiv costuri de întreținere și chirie.

□ Cheltuielile neeligibile generale, conform prevederilor din Cap. 8.1 din PNDR.

7. Condiții de eligibilitate

- Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili;

- Solicitantul trebuie să se angajeze să asigure întreținerea/mentenanța investiției pe o perioadă de minim 5 ani de la ultima plată;

- Solicitantul trebuie să nu fie în insolvență sau incapacitate de plată;

- Investiția trebuie să se încadreze în cel puțin unul din tipurile de sprijin prevăzute prin sub-măsură;

- Investiția să se realizeze în teritoriul **Grupului de Acțiune Locală VALEA CLĂNIȚEI**;

- Investiția trebuie să fie în corelare cu orice strategie de dezvoltare națională / regională / județeană / locală aprobată, corespunzătoare domeniului de investiții;

- Investiția trebuie să respecte Planul Urbanistic General;

- Investiția trebuie să demonstreze necesitatea, oportunitatea și potențialul economic al acesteia.

8. Criterii de selecție

1. Principiul prioritizării tipului de investiții în funcție de necesitățile locale.

2. Principiul gradului de acoperire a populației deservite.

3. Principiul creșterii gradului de cooperare în teritoriu prin proiecte realizate în parteneriat.

4. **Principiul stimulării dezvoltării durabile** prin măsuri de îmbunătățire a calității mediului înconjurător și de creștere a eficienței energetice.

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Sprijinul nerambursabil nu va depăși 96.282,93euro / proiect.

Sprijinul public nerambursabil acordat în cadrul acestei submăsuri va fi **100%** din totalul cheltuielilor eligibile pentru **proiectele negeneratoare de venit** aplicate de **autoritățile publice locale și ONG-uri**.

Sprijinul pentru proiectele generatoare de venit se va acorda conform R(UE) nr. 1407/2013 privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ajutoarelor de minimis, iar valoarea totală a ajutoarelor de minimis primite pe perioada a 3 ani fiscali de către un beneficiar nu va depăși plafonul maxim al ajutorului public de 200.000 Euro/beneficiar.

Valoarea totală a sprijinului aferent prezentei măsuri, în valoare de 96.282,93 euro, reprezintă 4,934,60% din valoarea totală a sprijinului acordat implementării SDL GAL „Valea Clăniței”

Sprijinul public nerambursabil minim al unui proiect este de 5.000 euro și maxim 96.282,93 euro.

Intensitatea sprijinului public nerambursabil din totalul cheltuielilor eligibile este astfel:

- pentru operațiunile generatoare de venit -90%;
- pentru operațiunile generatoare de venit cu utilitate publică - 100%;
- pentru operațiunile negeneratoare de venit - 100%.

10. Indicatori de monitorizare

- Populația netă din mediul rural care beneficiază de servicii/infrastructuri îmbunătățite.-100

FIȘA MĂSURII M 3.3.

Denumirea măsurii: „Integrarea minorităților locale”

CODUL Măsurii: M 3.3.

Măsura / DI: M 3.3. / 6B

Tipul măsurii: INVESTIȚII
 SERVICII
 SPRIJIN FORFETAR

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

1.1. Scurtă justificare și corelare cu analiza SWOT

Minoritățile din teritoriu se confruntă cu o serie de probleme cum ar fi: șomajul și lipsa oportunităților de angajare, nivelul scăzut de educație; pasivitatea și lipsa implicării în rezolvarea propriilor probleme.

Tocmai de aceea, prezenta măsură își propune să contribuie la realizarea incluziunii socio-economice a minorităților, în special a minorității rome, prin atragerea acestora spre un nivel similar cu cel al restului populației și asigurarea de șanse egale prin prevenirea și combaterea discriminării. Totodată, măsura urmărește implicarea autorităților, minorităților și a societății civile în activități care vizează creșterea incluziunii socio-economice.

Măsura abordează integrarea minorităților din perspectivă culturală, cu accent pe asigurarea simultană a posibilității menținerii și dezvoltării unei identități culturale specifice și a participării pe baza respectului reciproc la viața comunității locale.

De asemenea, operațiunile sprijinite în cadrul prezentei măsuri vizează integrarea văzută ca opusul excluderii sociale, cu accent pe oferirea asistenței sociale pentru persoanele defavorizate și luarea unor măsuri care să compenseze dezavantajele de ordin socio-economic.

1.2. Obiectiv(e) de dezvoltare rurală: c).obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă.

1.3. Obiectiv(e) specific(e) al(e) măsurii M 3.3.: păstrarea, dezvoltarea și afirmarea identității culturale a minorităților din teritoriu; diminuarea riscului de abandon școlar și asigurarea tranziției de la școală la ocuparea unui loc de muncă.

1.4. Măsura contribuie la prioritatea/prioritățile prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013: P6 „Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale.”

1.5. Măsura corespunde obiectivelor art. 20 din Reg. (UE) nr. 1305/2013.

1.6. Măsura contribuie la Domeniul de intervenție 6B) Încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale.

1.7. Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013: mediu, clima și inovare, în conformitate cu art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013.

1.8. Complementaritatea cu alte măsuri din SDL: -

1.9. Sinergia cu alte măsuri din SDL: M3.1., M3.2., M3.4. (DI: 6A, 6B).

2. Valoarea adăugată a măsurii

Valoarea adăugată a acestei măsuri este generată, în primul rând de **impactul generat (a)** la nivelul teritoriului **Grupului de Acțiune Locală VALEA CLĂNIȚEI** și în al doilea rând de **caracterul inovator și integrat (b)** al intervenției.

(a) Promovarea activă a politicilor de incluziune a minorităților, în special a celei rome, va contribui direct la reducerea sărăciei din teritoriu, reducerea abandonului școlar (prin

promovarea predării în limba romani, susținerea de programe de învățare de sprijin și creșterea gradului de conștientizare a importanței educației în rândul copiilor și tinerilor romi).

Astfel, măsura contribuie la creșterea nivelului de educație a minorităților, conducând la asigurarea egalității de șanse și eliminarea riscului de desegregare.

(b) Pentru a evidenția valoarea adăugată a măsurii menționăm faptul că, modul de stabilire a condițiilor de eligibilitate și selecție a avut la bază *specificul local* al teritoriului. După identificarea aspectelor ce conturează specificitatea locală în cadrul analizei diagnostic a teritoriului, au fost propuse condiții de eligibilitate și selecție relevante și adecvate spațiului, în concordanță cu obiectivele stabilite.

Criteriile de selecție propuse vizează asigurarea tratamentului egal al solicitanților, o bună utilizare a resurselor financiare și direcționarea măsurilor în conformitate cu prioritățile SDL în materie de dezvoltare locală.

Relevanța măsurii în cadrul SDL

Operațiunile propuse în cadrul măsurii răspund în mod integrat tuturor necesităților identificate la nivelul teritoriului *Grupului de Acțiune Locală VALEA CLĂNIȚEI*. Astfel, măsura integrează soluții eficiente la toate problemele semnalate la nivelul parteneriatului în ceea ce privește integrarea minorităților.

Prin complementaritatea intervențiilor propuse în cadrul prezentei măsuri cu operațiunile aferente altor măsuri din SDL se obține caracterul integrat al acestora în definirea răspunsurilor concertate la problemele identificate.

3. Trimiteri la alte acte legislative

- R(UE) nr. 1303/2013;
- R (UE) nr. 808/2014 de stabilire a normelor de aplicare a R (UE) Nr. 1305/2013;
- Directiva Consiliului 2000/43/CE, 29.06.2000, cu privire la implementarea principiului tratamentului egal între persoane indiferent de originea rasială sau etnică;
- Directiva Consiliului 2000/78/CE din 27.11.2000 de creare a unui cadru general în favoarea tratamentului egal privind ocuparea forței de muncă și condițiile de muncă;
- Legea nr. 33/29.04.1995, pentru ratificarea Convenției-cadru pentru protecția minorităților naționale, încheiată la Strasbourg la 1.02.1995;
- Convenția internațională privind eliminarea tuturor formelor de discriminare rasială - 1950;
- Convenția-Cadru pentru Protecția Minorităților Naționale;
- Declarația Universală a Drepturilor Omului - 1948;
- Carta ONU - 1945;
- Lege nr. 198/2005 privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 17/2005 pentru stabilirea unor măsuri organizatorice la nivelul administrației publice centrale;
- Hotărâre nr. 1206/2001 pentru aprobarea Normelor de aplicare a dispozițiilor privitoare la dreptul cetățenilor aparținând unei minorități naționale de a folosi limba maternă în administrația publică locală, cuprinse în Legea administrației publice locale nr. 215/2001;
- Ordonanța nr. 77/2003 pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare;
- Hotărârea nr. 1514/2002 pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 1.194/2001 privind organizarea și funcționarea Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării;
- Legea nr. 48/2002 pentru aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare;

- Hotărârea nr. 1194/2001 privind organizarea și funcționarea Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării.

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

Beneficiari direcți:

- ONG-uri cu expertiza relevantă pentru acțiunile selectate;
- Comunele din GAL și asociațiile acestora conform legislației naționale în vigoare;
- ONG-uri definite conform legislației în vigoare.

Beneficiari indirecți:

- Populația aparținând minorităților care beneficiază de servicii îmbunătățite.
- Populația defavorizată din teritoriul GAL

5. Tip de sprijin

- Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv;
- Plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții bancare corespunzătoare procentului de 100% din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45 (4) și art. 63 ale R (UE) nr. 1305/2013.

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Acțiuni eligibile pentru componenta de investiții:

- Înființarea, amenajarea spațiilor publice de recreere în comunitățile cu populația rurală din comunitățile cu populație semnificativa aparținând minorităților (parcuri, spații de joacă pentru copii, terenuri de sport etc.);
- Amenajarea de spații pentru organizarea de evenimente publice etc. În comunitățile cu populație aparținând minorităților;
- Dotarea căminelor culturale în comunitățile cu populație aparținând minorităților locale;
- Investiții pentru activități meșteșugărești (activități de artizanat și alte activități tradiționale non-agricole: olărit, brodat, prelucrarea manuală a fierului, lânii, pielii, lemnului, etc.).

Acțiuni neeligibile:

- Contribuția în natură;
- Costuri privind închirierea de mașini, utilaje, instalații și echipamente;
- Costuri operaționale inclusiv costuri de întreținere și chirie.
- Cheltuieli neeligibile generale conform prevederilor din Cap. 8.1 din PNDR

7. Condiții de eligibilitate

- Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili;
- Solicitantul trebuie să nu fie în insolvență sau incapacitate de plată;
- Investiția trebuie să se încadreze în cel puțin unul din tipurile de sprijin prevăzute prin măsura;
- Solicitantul trebuie să se angajeze să asigure întreținerea / mentenanța investiției pe o perioadă de minim 5 ani de la ultima plată;
- Investiția trebuie să demonstreze oportunitatea și necesitatea socio-economică prin intermediul Memoriului justificativ;
- Investiția să se realizeze în teritoriul **Grupului de Acțiune Locală VALEA CLĂNIȚEI**;
- Investiția trebuie să fie în corelare cu orice strategie de dezvoltare națională / regională / județeană / locală aprobată, corespunzătoare domeniului de investiții;
- Investiția trebuie să respecte Planul Urbanistic General.

8. Criterii de selecție

1. Principiul prioritizării tipului de investiții în funcție de necesitățile locale.
2. Principiul gradului de acoperire a populației deservite.
3. Principiul creșterii gradului de cooperare în teritoriu prin proiecte realizate în parteneriat.

4. **Principiul stimulării dezvoltării durabile** prin măsuri de îmbunătățire a calității mediului înconjurător și de creștere a eficienței energetice.

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Sprijinul public nerambursabil minim al unui proiect este 5.000 euro și nu va depăși 21.373,09 euro / proiect.

Sprijinul public nerambursabil acordat în cadrul acestei măsuri va fi **100%** din totalul cheltuielilor eligibile pentru **proiectele negeneratoare de venit** aplicate de **autoritățile publice locale și ONG-uri**.

Sprijinul public nerambursabil acordat în cadrul acestei măsuri va fi de max. **90%** din totalul cheltuielilor eligibile pentru proiectele **generatoare de venit**. Sprijinul pentru proiectele generatoare de venit se va acorda conform R(UE) nr. 1407/2013 privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ajutoarelor de minimis, iar valoarea totală a ajutoarelor de minimis primite pe perioada a 3 ani fiscali de către un beneficiar nu va depăși plafonul maxim al ajutorului public de 200.000 Euro/ beneficiar.

Valoarea totală a sprijinului aferent prezentei măsuri, în valoare de 21.373,09 euro, reprezintă 1,402% din valoarea totală a sprijinului acordat implementării SDL GAL „Valea Clăniței”

10. Indicatori de monitorizare

- Populația netă din mediul rural care beneficiază de servicii/infrastructuri îmbunătățite. -50
- Numărul de proiecte ce prevăd măsuri de protecție a mediului. -1

FIȘA MĂSURII M 3.4.

Denumirea măsurii: „Modernizarea satelor din cadrul teritoriului”

CODUL Măsurii: M 3.4.

Măsura / DI: M 3.4. / 6B

Tipul măsurii: INVESTIȚII
 SERVICII
 SPRIJIN FORFETAR

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

1.1. Scurtă justificare și corelare cu analiza SWOT

Definirea prezentei măsuri a rezultat natural în urma realizării analizei SWOT cu privire la teritoriul **Grupului de Acțiune Locală VALEA CLĂNIȚEI**, ce a relevat particularitățile acestuia, după cum urmează:

- slaba dezvoltare a **infrastructurii de bază** ce este necesară asigurării condițiilor de sănătate, protecția mediului, accesibilitate și a condițiilor optime de trai;
- dezvoltarea insuficientă a **infrastructurii educaționale/sociale** ce nu are capacitatea de a susține un nivel decent de educație și îngrijire a copiilor și elevilor din teritoriu;
- slaba valorificare a patrimoniului cultural de interes local (inclusiv a căminelor culturale). Comunitatea rurală din teritoriul GAL își concentrează activitatea culturală în jurul căminelor culturale ce se află într-o continuă stare de degradare, fapt ce influențează negativ oferta serviciilor culturale oferite populației rurale și se răsfrânge și asupra situației educaționale a acesteia.

Prin intermediul acestei măsuri se urmărește dezvoltarea infrastructurii rurale, a serviciilor de bază și protejarea patrimoniului cultural local.

Investițiile în patrimoniul local și așezămintele culturale/monahale vor avea impact pozitiv asupra conservării și promovării specificului local și pot contribui la dezvoltarea economică, inclusiv turismului rural. Astfel, această măsură propusă vine să încurajeze dezvoltarea infrastructurii de bază și a serviciilor în zonele rurale, conservarea moștenirii rurale și a tradițiilor locale, reducerea gradului de sărăcie și a riscului de excluziune socială.

1.2. Obiectiv(e) de dezvoltare rurală: *c).obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă.*

1.3. Obiectiv(e) specific(e) al(e) măsurii M 3.4.: *îmbunătățirea infrastructurii fizice de bază pentru populația din teritoriul Grupului de Acțiune Locală VALEA CLĂNIȚEI; îmbunătățirea accesului la serviciile publice de bază pentru populația din teritoriul Grupului de Acțiune Locală VALEA CLĂNIȚEI; Creșterea numărului de locuitori din teritoriul GAL care beneficiază de servicii îmbunătățite; Îmbunătățirea condițiilor de viață a populației din teritoriu prin asigurarea accesului la serviciile de bază și protejarea moștenirii culturale și naturale în teritoriul GAL; Păstrarea și perpetuarea identității culturale; Reducerea disparităților dintre zonele rurale din cadrul teritoriului și zonele urbane învecinate; Susținerea dezvoltării economice a teritoriului prin îmbunătățirea infrastructurii de bază; Reducerea migrației populației în afara teritoriului.*

1.4. Măsura contribuie la prioritatea/prioritățile prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013: *P6 „Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale.”*

1.5. Măsura corespunde obiectivelor art.20 din Reg. (UE) nr. 1305/2013.

1.6. Măsura contribuie la Domeniul de intervenție 6B) *Încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale.*

1.7. Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013: *mediu, clima și inovare*, în conformitate cu art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013.

1.8. Complementaritatea cu alte măsuri din SDL: -

1.9. Sinergia cu alte măsuri din SDL: M3.1., M3.2., M3.3. (DI 6A, 6B).

2. Valoarea adăugată a măsurii

Valoarea adăugată a acestei măsuri este generată, în primul rând de **impactul generat (a)** la nivelul teritoriului **Grupului de Acțiune Locală VALEA CLĂNIȚEI** și în al doilea rând de **caracterul inovator și integrat (b)** al intervenției.

(a) Prin modificările vizate, măsura propusă va genera impact la nivelul teritoriului prin îmbunătățirea accesibilității la servicii de bază, creșterea atractivității teritoriului pentru locuitori, diminuarea efectului de migrare a populației din teritoriu, favorizarea creșterii nivelului de educație a populației, reducerea disparităților localităților rurale partenere față de zonele urbane învecinate, lărgirea gamei de servicii culturale oferite către populația locală, creșterea atractivității teritoriului pentru potențialii investitori. Acești factori vor contribui la *creșterea economică a teritoriului*, la *îmbunătățirea nivelului de trai din teritoriu GAL*, precum și la *atingerea unui echilibru teritorial, social și economic în spațiul rural pentru localitățile partenere*.

(b) **Caracterul inovator** al măsurii rezidă în faptul că, prin îmbunătățirea infrastructurii de bază se favorizează dezvoltarea mediului de afaceri local ce conduce la stimularea spiritului antreprenorial și inovator, și în final la creșterea economică a teritoriului.

Operațiunile din cadrul măsurii vor contribui la creșterea atractivității teritoriului pentru potențialii investitori, care în alegerea locației pentru amplasarea unei unități economice țin cont și de criterii legate de gradul de atractivitate al localității sub aspect economic și social.

În plus, prin modernizarea și extinderea infrastructurii educaționale contribuie la creșterea nivelului de educație în rândul elevilor, ce va permite deschiderea noilor generații spre noi oportunități de dezvoltare și accesul la inovații ce vor fi implementate de către acestea și la nivelul teritoriului.

Operațiunile propuse în cadrul măsurii răspund în mod integrat tuturor necesităților identificate la nivelul teritoriului **Grupului de Acțiune Locală VALEA CLĂNIȚEI**.

Astfel, măsura integrează soluții eficiente la toate problemele semnalate la nivelul parteneriatului în ceea ce privește dezvoltarea locală a satelor în zonele rurale din cadrul teritoriului.

Prin complementaritatea intervențiilor propuse în cadrul prezentei măsuri cu operațiunile aferente altor măsuri din SDL se obține caracterul integrat al acesteia în definirea răspunsurilor concertate la problemele identificate.

Pentru a evidenția **valoarea adăugată** a măsurii ne vom opri și asupra modului de stabilire a condițiilor de eligibilitate și selecție, care a avut la bază **specificul local** al teritoriului. După identificarea aspectelor ce conturează specificitatea locală în cadrul analizei diagnostic a teritoriului, au fost propuse condiții de eligibilitate și selecție relevante și adecvate spațiului, în concordanță cu obiectivele stabilite.

Criteriile de eligibilitate/selecție specifice teritoriului și/sau ce releva caracterul inovator:

CS1: În urma consultării tuturor partenerilor, a rezultat necesitatea prioritizării investițiilor care răspund cel mai rapid și eficient nevoilor locale. În acest sens, s-a stabilit concentrarea unor fonduri pe anumite tipuri de investiții de importanță strategică pentru teritoriu, în conformitate cu analizat SWOT.

CS4: Având în vedere conturarea necesității legată de creșterea gradului de cooperare în cadrul teritoriului în vederea rezolvării unor probleme comune identificate la nivelul localităților

partenerere s-a definit criteriul de selecție ce va permite ierarhizarea proiectelor ce implică parteneriatele dintre două sau mai multe autorități publice locale. Parteneriatul se poate materializa în utilizarea în comun a rezultatelor proiectului finanțat.

Criteriile de selecție propuse vizează asigurarea tratamentului egal al solicitanților, o bună utilizare a resurselor financiare și direcționarea măsurilor în conformitate cu prioritățile SDL în materie de dezvoltare locală.

3. Trimiteri la alte acte legislative

- **Regulamentul (UE) nr. 1303/2013;**
- **Regulamentul (UE) nr. 480/2014 de completare a R (UE) nr. 1305/2013;**
- **Ordonanța Guvernului nr. 43/1997** privind regimul drumurilor, cu modificările și completările ulterioare;
- **Legea nr. 1/2011** a educației naționale, cu modificările și completările ulterioare;
- **Hotărârea Guvernului nr. 866/2008** privind aprobarea nomenclatoarelor calificărilor profesionale pentru care se asigură pregătirea din învățământul preuniversitar precum și durata de școlarizare;
- **Legea nr. 263/2007** privind înființarea, organizarea și funcționarea creșelor;
- **Legea nr. 215/2001** a administrației publice locale - republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- **Legea nr. 422/2001** privind protejarea monumentelor istorice, cu modificările și completările ulterioare;
- **Legea nr. 489/2006** privind libertatea religiei și regimul general al cultelor - republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- **Ordonanța nr. 26/2000** cu privire la asociații și fundații, cu modificările și completările ulterioare;
- **Ordinul nr. 2260/2008** privind aprobarea Nomenclaturilor metodologice de clasare și inventariere a monumentelor istorice, cu modificările și completările ulterioare;
- **Legea nr. 143/2007** privind înființarea, organizarea și desfășurarea activității așezămintelor culturale, cu modificările și completările ulterioare.

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

Beneficiari direcți:

- **Comunele și asociațiile** acestora conform legislației naționale în vigoare;
- **ONG-uri** pentru investiții în infrastructura educațională (grădinițe) și socială (creșe și infrastructură de tip after-school);
- **ONG-uri** definite conform legislației în vigoare;
- **Unități de cult** conform legislației în vigoare;
- **Persoane fizice autorizate/societăți comerciale** care dețin în administrare obiective de patrimoniu cultural de utilitate publică, de clasă B.

Beneficiari indirecți:

- întreaga populație din teritoriu;
- întreprinderile de la nivelul teritoriului;
- potențialii investitori;
- turiștii atrași în teritoriu.

5. Tip de sprijin

- **Rambursarea** costurilor eligibile suportate și plătite efectiv;
- **Plăți în avans**, cu condiția constituirii unei garanții bancare corespunzătoare procentului de 100% din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45 (4) și art. 63 ale R (UE) nr. 1305/2013.

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Acțiuni eligibile:

- Renovarea clădirilor publice și amenajarea de parcări, piețe, spații pentru organizarea de târguri etc.)
- Achiziționarea de utilaje și echipamente pentru serviciile publice (de urgență, dezăpezire, întreținere drumuri, spații verzi, servicii sociale etc.);
- Înființarea și modernizarea (inclusiv dotarea) **grădinițelor**, numai a celor din afara incintei școlilor din mediul rural, inclusiv demolarea, în cazul în care expertiza tehnică o recomandă;
- Extinderea și modernizarea (inclusiv dotarea) instituțiilor de învățământ secundar superior, filiera tehnologică cu profil resurse naturale și protecția mediului și a școlilor profesionale în domeniul agricol;
- Înființarea și modernizarea (inclusiv dotarea) creșelor precum și a infrastructurii de tip after-school, numai a celor din afara incintei școlilor din mediul rural, inclusiv demolarea, în cazul în care expertiza tehnică o recomandă.
- Restaurarea, conservarea și dotarea clădirilor/monumentelor din patrimoniul cultural imobil de interes local de clasă B;
- Restaurarea, conservarea și /sau dotarea așezămintelor monahale de clasă B;
- Modernizarea, renovarea și/sau dotarea căminelor culturale, inclusiv prima achiziție de cărți, materiale audio, achiziționarea de costume populare și instrumente muzicale tradiționale în vederea promovării patrimoniului cultural imaterial ca parte componentă a proiectului. De asemenea, vor fi susținute cheltuielile cu achiziționarea de echipamente hardware, software, inclusiv costurile de instalare și montaj.

Acțiuni neeligibile:

- Contribuția în natură;
- Costuri privind închirierea de mașini, utilaje, instalații și echipamente;
- Costuri operaționale inclusiv costuri de întreținere și chirie.
- Cheltuieli neeligibile generale conform prevederilor din **Cap. 8.1 din PNDR**

7. Condiții de eligibilitate

- Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili;
- Solicitantul trebuie să se angajeze să asigure întreținerea/mentenanța investiției pe o perioadă de minim 5 ani de la ultima plată;
- Investiția trebuie să se încadreze în cel puțin unul din tipurile de sprijin prevăzute prin sub-măsură;
- Solicitantul trebuie să își desfășoare activitatea aferentă investiției finanțate în teritoriul **Grupului de Acțiune Locală VALEA CLĂNIȚEI**;
- Investiția trebuie să demonstreze necesitatea, oportunitatea și potențialul economic al acesteia;
- Investiția trebuie să fie în corelare cu orice strategie de dezvoltare națională/regională/județeană/locală aprobată, corespunzătoare domeniului de investiții;
- Investiția trebuie să respecte Planul Urbanistic General;

8. Criterii de selecție

1. Principiul prioritizării tipului de investiții în funcție de necesitățile locale.
2. Principiul gradului de acoperire a populației deservite.
3. Principiul creșterii gradului de cooperare în teritoriu prin proiecte realizate în parteneriat.
4. Principiul stimulării dezvoltării durabile prin măsuri de îmbunătățire a calității mediului înconjurător și de creștere a eficienței energetice.

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Srijinul public nerambursabil minim al unui proiect este de 5.000 euro și nu va depăși 70.000 euro / proiect.

Intensitatea srijinului public nerambursabil va fi de:

- 100% din totalul cheltuielilor eligibile pentru *proiectele de utilitate publică negeneratoare de venit* aplicate de autoritățile publice locale și ONG-uri și nu va depăși 100.000 euro;

Intensitatea srijinului public nerambursabil din totalul cheltuielilor eligibile este astfel:

- pentru operațiunile generatoare de venit - 90%;
- pentru operațiunile generatoare de venit cu utilitate publică - 100%;
- pentru operațiunile negeneratoare de venit - 100%.

Srijinul pentru proiectele generatoare de venit se va acorda conform R(UE) nr. 1407/2013 privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ajutoarelor de minimis, iar valoarea totală a ajutoarelor de minimis primite pe perioada a 3 ani fiscali de către un beneficiar nu va depăși plafonul maxim al ajutorului public de 200.000 Euro/beneficiar.

Valoarea totală a srijinului aferent prezentei măsuri, în valoare de 823.444,10 euro, reprezintă 42,2439,30% din valoarea totală a srijinului acordat implementării SDL GAL „Valea Clăniței”.

10. Indicatori de monitorizare

- Populația netă din mediul rural care beneficiază de servicii/infrastructuri îmbunătățite. -1.700;
- Numărul de comune srijinite -3.